

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.9.2013
COM(2013) 628 final

This document was downgraded/declassified
Date 5.2.2019
By R. VAN DER VLIES
Authority DG RTD

Zalecenie

DECYZJA RADY

upoważniająca do rozpoczęcia negocjacji w sprawie wszechstronnej umowy w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającej Konfederację Szwajcarską z „Horyzontem 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) i z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” oraz regulującej udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Pismem z dnia 7 marca 2011 r. Konfederacja Szwajcarska (zwana dalej „Szwajcarią”) wyraziła zainteresowanie stowarzyszeniem.

Szwajcaria wydaje się spełniać kryteria dotyczące stowarzyszenia, których zarys przedstawiono odpowiednio w art. 7 wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020)¹ oraz w art. 5 wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady dotyczącego programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji².

Szwajcaria jest stowarzyszona z unijnymi ramowymi programami na rzecz rozwoju naukowo-technicznego od 2004 r. Stowarzyszenie Szwajcarii z unijnymi programami ramowymi niesie korzyści dla UE, ponieważ przyczynia się do zintensyfikowania współpracy badawczej między Unią Europejską a szwajcarskimi podmiotami, w szczególności w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych, zdrowia i nanonauk. Szwajcaria jest również aktywnym i współuczestniczącym finansowo partnerem w ramach inicjatyw podejmowanych na podstawie art. 185. Dysponując bardzo dobrymi laboratoriami i instytucjami zajmującymi się rozszczepieniem jądrowym i syntezą jądrową, Szwajcaria jest uznawana za doskonałego i dobrze przygotowanego partnera do prowadzenia badań Euratom.

Ostatnio Szwajcaria była stowarzyszona z Siódmym programem ramowym Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007-2013) na podstawie Umowy w sprawie współpracy naukowej i technologicznej między Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony³.

Szwajcaria jest jedynym państwem trzecim stowarzyszonym z całym programem badawczym Euratom. Już od 1979 r. jest ona stowarzyszona z programami ramowymi Euratom w zakresie syntezy jądrowej na podstawie Umowy o współpracy między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską w dziedzinie kontrolowanej syntezy termojądrowej i fizyki plazmy⁴ z 1978 r. Umowa ta, zgodnie z jej art. 19 ust. 2, jest automatycznie przedłużana w zgodzie z kolejnymi decyzjami w sprawie programu przyjmowanymi przez Euratom.

Stowarzyszenie Szwajcarii z częścią programu ramowego Euratom dotyczącą rozszczepienia jądrowego oraz z działaniami w dziedzinie energii jądrowej prowadzonymi przez Wspólne Centrum Badawcze jest regulowane na podstawie Umowy o współpracy naukowo-technicznej

¹ COM(2011)809/3

² COM(2011)812/3

³ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 26.

⁴ Dz.U. L 242 z 4.9.1978, s. 2.

między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, stowarzyszającej Konfederację Szwajcarską z programem ramowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2012-2013), która weszła w życie dnia 12 grudnia 2012 r. i będzie obowiązywać do dnia 31 grudnia 2013 r.

Nowa umowa między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony powinna skupić w ramach jednego aktu i kompleksowo regulować warunki stowarzyszenia Szwajcarii z programem „Horyzont 2020” oraz z uzupełniającym go programem badawczo-szkoleniowym Euratom, a także regulować udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020. W związku z tym powinna ona stanowić następstwo umowy o współpracy w dziedzinie syntezy jądrowej z 1978 r. i umowę tę zastąpić. Istnieją ku temu liczne powody.

Obecny system wielu umów stowarzyszających Szwajcarię z ramowymi programami UE i Euratom nie jest przejrzysty. Stowarzyszenie Szwajcarii z programem ramowym Euratom podzielone na dwie różne umowy może potencjalnie doprowadzić do sytuacji, w której Szwajcaria byłaby stowarzyszona jedynie z częścią programu ramowego Euratom.

Terminologia stosowana w umowie o współpracy w dziedzinie syntezy jądrowej z 1978 r. jest nieaktualna i nie odpowiada już instrumentom finansowania zaproponowanym przez Komisję we wniosku dotyczącym rozporządzenia Rady dotyczącego programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającego „Horyzont 2020”⁵.

Na mocy umowy o współpracy w dziedzinie syntezy jądrowej Szwajcaria korzysta z bardziej preferencyjnego systemu wnoszenia wkładu w działania w zakresie syntezy jądrowej w ramach programu Euratom, niż ma to miejsce w przypadku pozostałej części tego programu lub programu ramowego UE. Taki preferencyjny system jest zapewniany państwom EOG EFTA w związku z ich stowarzyszeniem z programem ramowym UE na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Szwajcaria nie zdecydowała się na członkostwo w Europejskim Obszarze Gospodarczym. System stosowany w odniesieniu do wkładu Szwajcarii w ramach umowy o współpracy w dziedzinie syntezy jądrowej nie był nigdy poddawany przeglądowi ze względu na fakt, że umowa ta jest automatycznie przedłużana na kolejne programy ramowe Euratom. Należy renegocjować warunki stowarzyszenia Szwajcarii w ramach umowy o współpracy w dziedzinie syntezy jądrowej.

Zatem w celu uzyskania jasności i uproszczenia pożądane jest, by stowarzyszenie Szwajcarii z programami ramowymi UE i Euratom oraz projektem ITER było regulowane w jednej wszechstronnej umowie.

Oprócz ustanowienia jednego wzoru/mechanizmu obliczania wkładu finansowego Szwajcarii do programów oraz projektu ITER, negocjacje w sprawie nowej umowy dają możliwość wprowadzenia nowego mechanizmu pozwalającego na dokonanie przeglądu po trzech latach od wdrożenia umowy, obejmującego ponowną ocenę wkładu finansowego do programów.

⁵

COM(2011)812/3

Celem jest wprowadzenie w przyszłości takiej klauzuli przeglądowej w odniesieniu do wszystkich państw trzecich stowarzyszonych z programami ramowymi.

Nowa umowa nie zostanie zawarta przed przyjęciem programu „Horyzont 2020”, programu badawczo-szkoleniowego Euratom uzupełniającego „Horyzont 2020” oraz decyzji w sprawie finansowania projektu ITER (2014-2020). Nowa umowa powinna zezwalać na tymczasowe stosowanie począwszy od 1 stycznia 2014 r.

Podpisanie przyszłej umowy w wyniku przedmiotowych negocjacji będzie jednak zależeć od pomyślnego wyniku bieżących rozmów na temat różnych nierozstrzygniętych kwestii w ogólnych stosunkach UE-Szwajcaria, w szczególności w sprawie podpisania przez Szwajcarię umowy o współpracy w zakresie GNSS (globalny system nawigacji satelitarnej). Nowa umowa powinna ponadto przewidywać jej automatyczne rozwiązanie w przypadku rozwiązania umowy UE-Szwajcaria w sprawie swobodnego przepływu osób oraz w przypadku nieprzedstawienia przez Szwajcarię powiadomienia wymaganego w celu wejścia w życie protokołu dotyczącego objęcia Chorwacji umową w sprawie swobodnego przepływu osób w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia przez Szwajcarię wewnętrznych procedur.

Chociaż w stosunkach UE-Szwajcaria istnieją też inne kwestie, automatyczne rozwiązanie zostało powiązane z umową o swobodnym przepływie osób oraz z protokołem rozszerzającym zakres jej stosowania na Chorwację, gdyż umowa ta ma bardzo bezpośredni i duży wpływ na życie obywateli państw członkowskich UE.

2. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Podstawą zalecenia dotyczącego decyzji Rady są art. 218 ust. 3 i 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 101 traktatu EURATOM.

W świetle powyższego Komisja zaleca, by Rada upoważniła Komisję do prowadzenia negocjacji, zgodnie z art. 218 ust. 3 i 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 101 akapit drugi traktatu EURATOM, z Konfederacją Szwajcarską w sprawie wszechstronnej umowy w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, stowarzyszającej Konfederację Szwajcarską z „Horyzontem 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) i z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” oraz regulującej udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020.

Zalecenie

DECYZJA RADY

upoważniająca do rozpoczęcia negocjacji w sprawie wszechstronnej umowy w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającej Konfederację Szwajcarską z „Horyzontem 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) i z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” oraz regulującej udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 218 ust. 3 i 4,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 101 akapit drugi,

uwzględniając zalecenie Komisji,

a także mając na uwadze, że należy rozpocząć negocjacje mające na celu zawarcie wszechstronnej umowy w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającej Konfederację Szwajcarską z „Horyzontem 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) i z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” oraz regulującej udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym upoważnia się Komisję do prowadzenia, w imieniu Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, negocjacji w sprawie wszechstronnej umowy w dziedzinie współpracy naukowo-technicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającej Konfederację Szwajcarską z „Horyzontem 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) i z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” oraz regulującej udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020.

Artykuł 2

Wytyczne negocjacyjne określono w załączniku.

Artykuł 3

Negocjacje są prowadzone w konsultacji z [nazwa specjalnego komitetu, uzupełnia Rada].

Artykuł 4

Niniejsza decyzja jest skierowana do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁACZNIK

WYTYCZNE DOTYCZĄCE NEGOCJACJI UMOWY MIĘDZY Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającą Konfederację Szwajcarską z „Horyzontem 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) i z programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” oraz regulującą udział Szwajcarii w projekcie ITER w latach 2014-2020

1. Umowa powinna przewidywać stowarzyszenie Konfederacji Szwajcarskiej z całym programem „Horyzont 2020” – programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) oraz z całym programem badawczo-szkoleniowym Euratom (2014-2018) uzupełniającym „Horyzont 2020” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” i programu ramowego Euratom (2014-2018). Umowa powinna również regulować udział Konfederacji Szwajcarskiej w projekcie ITER w latach 2014-2020. Nowa wszechstronna umowa powinna stanowić następstwo umowy o współpracy w dziedzinie syntezy jądrowej z 1978 r. i umowę tę zastąpić.
2. W celu umożliwienia Konfederacji Szwajcarskiej jak najszybszego udziału, w roli państwa stowarzyszonego, w programie ramowym UE, całym programie ramowym Euratom oraz w projekcie ITER, umowa powinna przewidywać jej tymczasowe stosowanie od dnia 1 stycznia 2014 r.
3. Komisja powinna dążyć do zawarcia w nowej umowie jednolitych zasad mających zastosowanie do obliczenia wkładu finansowego Szwajcarii do programów UE i Euratom oraz do projektu ITER. Nowa umowa powinna zawierać klauzulę umożliwiającą dokonanie przeglądu jej wdrażania, obejmującego ponowną ocenę wkładu finansowego Szwajcarii do powyższych programów.
4. Umowa powinna przewidywać stosowną ochronę interesów finansowych UE i Euratom, obejmując przekazywanie danych finansowych, audyty i administracyjne dochodzenia na miejscu dotyczące nadużyć finansowych, pomoc administracyjną i odzyskiwanie środków budżetowych. Umowa powinna również w niezbędnym zakresie przewidywać eliminację przeszkód związanych z kwestiami podatkowymi i zabezpieczeniem społecznym wynikających z transgranicznego uczestnictwa badaczy w projektach badawczych realizowanych w ramach umowy, w szczególności personelu Wspólnego Centrum Badawczego, który to personel podlega regulaminowi pracowniczemu urzędników Unii Europejskiej.
5. Umowa powinna przewidywać jej automatyczne rozwiązanie w przypadku rozwiązania umowy UE-Szwajcarii w sprawie swobodnego przepływu osób.
6. Umowa powinna przestać obowiązywać w przypadku nieprzedstawienia przez Szwajcarię powiadomienia wymaganego w celu wejścia w życie protokołu dotyczącego objęcia Chorwacji umową w sprawie swobodnego przepływu osób w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia przez Szwajcarię wewnętrznych procedur.